

[Undervisningsministeren.]

hvor mange Forfattere det var, som kunde komme i Betragtning; jeg maa erkende, at jeg ikke kan svare nøjagtigt paa dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem spurgte endvidere, om ogsaa de paa Finansloven statsunderstøttede Forfattere kan komme i Betragtning her. Det anser jeg for en Selvfølge, naar Beløbet skal fordeles under Hensyn til Udlaanet fra Bibliotekerne.

Der er ogsaa rejst Spørgsmaal om, hvorvidt det Beløb, der bliver til Raadighed for Forfatterne, er tilstrækkeligt. Det kan man altid have forskellige Meninger om. Jeg synes, en Styrke ved Forslaget er dette, at Dansk Forfatterforening med meget stor Enighed fra Bestyrelsens Side er gaaet ind for dette Forslag og meget har ønsket det gennemført. Derfor glæder det mig, at Lovforslaget har fundet en saa velvillig Modtagelse, og jeg haaber paa dets snarlige Gennemførelse.

Chr. Christiansen: Jeg har blot et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Fru Elin Appel, som mente, at det havde været bedst at faa en Laaneafgift. Jeg tror ikke, man skal undervurdere dette Spørgsmaal. Hele den Udvikling, vort Biblioteksvæsen er undergaaet, tror jeg har nær Forbindelse med den lige Adgang til Udlaan uden Behæftelse med Afgifter af den ene eller den anden Art. Jeg nærer ingen Tvivl om, at hvis man gennemførte en saadan Laaneafgift som den, det ærede Medlem talte om, vilde det skade den Virksomhed, som Rigsdagen sikkert gerne ønsker Folkebibliotekerne skal udføre i saa vid en Udstrækning som overhovedet muligt.

Dernæst en Bemærkning til Spørgsmaalet om, at ogsaa de faglitterære Forfattere skal tages med. Jeg tror, det er forkert at undtage de faglitterære Forfattere. Navnlig i de senere Aar har der paa dette Omraade udviklet sig en Litteratur, som spiller en overmaade stor Rolle i det folkeoplysende Arbejde; jeg ser helt bort fra de videnskabelige Bøger og tænker kun paa de Serier af populærvidenskabelige Bøger om en lang Række Emner, som i helé vort Kulturarbejde har spillet en meget fremtrædende Rolle. Det vilde derfor være helt urigtigt at undlade at tage de faglitterære Forfattere med, da ogsaa de mange Gange arbejder under meget vanskelige Vilkaar.

Jeg tror næppe, at det er rigtigt, at det kun vil blive ca. 500 Personer, der kan komme paa Tale ved Fordelingen af dette Vederlag. Jeg tror, det kommer til at

dreje sig om et noget større Tal. Paa den anden Side finder jeg, at denne Afgift, som her er beregnet til omkring 146 000 Kr., alligevel er rimelig, selv om man sammenligner den med den Afgift, der gives fra Læsekredsene. Sagen er den, at for Læsekredsens Vedkommende vil det dreje sig om helt nye Bøger, Bøger, som lige er udkommet, medens Bøgerne for Bibliotekernes Vedkommende først fremkommer til Udlaan ca. 1½ eller 2 Aar efter. Jeg finder derfor, at det er en rimelig Ordning, der her er foreslaaet, og jeg udtaler Ønsket om, at vi ved Gennemførelsen af dette Lovforslag kan skabe en Løsning paa en gammel og vanskelig Sag.

Elin Appel: I Anledning af Diskussionen om, hvor mange Forfattere det kan dreje sig om, vil jeg gerne komme med følgende Oplysninger paa Grundlag af den Statistik, som daværende Kontorchef Torben Lund har udarbejdet, og som jeg før har omtalt. Ifølge denne Statistik er der for de københavnske Bibliotekers Vedkommende Tale om 1 035 danske nulevende Forfattere, men dette Tal omfatter baade skønlitterære og faglitterære Forfattere og fordeles sig med 198 skønlitterære og 825 faglitterære. Ser man bort fra de Forfattere, som kun er repræsenteret ved et enkelt Værk — saadan som Meningen er efter Lovforslaget —, bliver der kun 373 Forfattere tilbage af disse 1 035. Af et Beløb paa 65 000 Kr., som der dengang regnedes med, vil derefter hver faa 200 Kr., det vil sige ca. 35 Kr. pr. Bog, saaledes at de skønlitterære faar 268 pr. Forfatter og de faglitterære 124.

Til det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen, som mener, at det vilde virke skadeligt paa Benyttelsen, hvis man paa lagde en Afgift af 25 Øre, vil jeg gerne sige, at her kan jeg støtte mig til en Barber paa Gammelholm. I „Dansk Boghandlertidende“ giver Forlagsboghandler Michael Jensen en Oplysning om, at hans Barber hver Uge tog fra Gammelholm til Christianshavns Torv paa en 25-Øres Sporvognsomstigning for at laane Bøger. Forlagsboghandleren syntes, det var for dyrt, for det var kun to Stoppesteder, men saa sagde Barberen: Men saa gaar det jo hurtigere, og Bøgerne er jo gratis. Da Forlagsboghandleren spurgte, om det var afgørende for ham, om han ikke lige saa gerne vilde betale 50 Øre for et Kvartalslaanekort og derved yde sit Bidrag til, at Forfatterne fik noget for deres Ydelser, svarede Barberen: Jo, selvfølgelig, med Glæde. Jeg tror virkelig, at denne